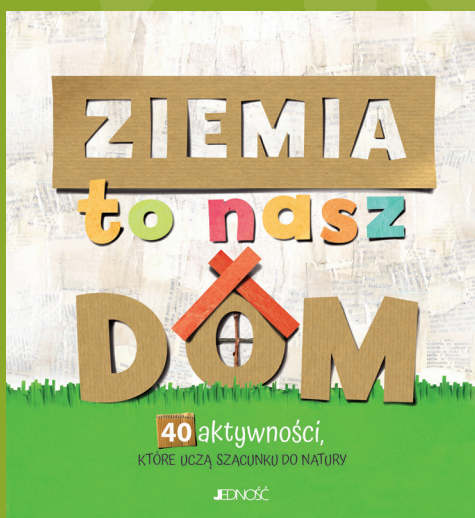

1 Scenariusz

powstał na podstawie książki
Wydawnictwa „Jedność”
pt. Ziemia to nasz dom.

Zapraszamy
do zakupu
książki!

Publikacja jest częścią projektu wydawniczego
„Życie bez granic” wspierającego edukację
przyrodniczą i ekologiczną.

www

Spotkajmy
się!

Scenariusz 1 – ZIEMIA

do wykorzystania w grupach przedszkolnych, szkolnych
i na zajęciach dodatkowych

Czas trwania: ok 1 h 15 min

(oczywiście zależy od grupy i rozwinięcia poszczególnych ćwiczeń)

Przedstawione zabawy dotyczą Ziemi jako planety, jej darów, żywiotów, natury. Kolejność zabaw została ułożona w taki sposób, aby przeplatały się ze sobą zabawy statyczne (plastyczne, twórcze) z zabawami dynamicznymi (ruchowymi).

Przed ćwiczeniami określonymi w książce czytamy Dzieciom wstęp, który pobudza do refleksji.

ROZGRZEWKĄ

1. Co wiemy o Ziemi?

Burza mózgów

Materiały:

- blok flipchartowy
- pisaki

Na flipcharcie rysujemy (lub zapisujemy, jeśli Dzieci potrafią czytać) wszystkie skojarzenia, które wymyślą Dzieci.

Staramy się nakierować ich pomysły - czym jest Ziemia (planetą), krąży wokół Słońca. Na Ziemi mamy lądy i oceany/morza. Co żyje na Ziemi - rośliny i zwierzęta. Czy wszędzie na Ziemi jest tak samo ciepło/zimno?

PLASTYCZNE/ RUCHOWE

2. Pokoloruj zgodnie z naturą, str. 19

Materiały:

- warzywa i owoce, przyprawy, z których da się zrobić farby (opcjonalnie)
- farby przygotowane wcześniej z warzyw i owoców - część przepisów w książce, dodatkowo: wyciśnięty sok z marchwi, buraka, kapusty fioletowej, szpinaku; kawa rozpuszczalna, kurkuma ugotowana w niewielkiej ilości wody
- pędzle
- woda do płukania pędzelków
- skserowany rysunek z paletą malarzką i krawędziami plam

Wstęp str. 18

Rozkładamy w sali różne warzywa i owoce, z których może powstać farba.

Siedzącym na dywanie dzieciom opowiadamy, że Matka Natura poszukuje artystów, którzy znajdą jak najwięcej farb. Skąd je wziąć? (naprowadzamy Dzieci, słuchamy odpowiedzi) Część tych farb ukryła się w naszej sali - poszukajcie ich i przynieście na dywan. Jeśli mamy taką możliwość, tworzymy farby na oczach Dzieci, jeśli nie - dajemy im gotowe w słoiczkach.

Przy stolikach Dzieci zapełniają naturalnymi barwami swoje palety malarzkie - po każdej farbie myją pędzelek w czystej wodzie. Mogą mieszać farby na swoich paletach.

Po chwili potrzebnej na wyschnięcie farb Dzieci szukają nowych nazw dla swoich barw. Najlepsze nazwy będą dwuczłonowe - poranny błękit, mglista zieleń itp.

Ćwiczenie to budzi ciekawość, pokazuje niekonwencjonalny sposób pozyskiwania farb itp.

Drugą opcją jest wprowadzenie fabuły - jak w dawnych czasach, gdy nie było jeszcze farb, ludzie poszukiwali barwników?

lub

Komu z Was zdarzyło się ubrudzić koszulkę podczas jedzenia? Z czego powstawały te plamy? Czy wszystkie zeszły w praniu?

TWÓRCZE - dla Dzieci, które potrafią już czytać

3. Mniej słów - więcej poezji str. 39

Materiały:

- strony wyrwane ze starych książek, najlepiej powieści
- pisaki/długopisy

Wstęp str. 38

Każde Dziecko otrzymuje jedną kartkę i długopis. Prosimy, aby spróbowały zakreślić kółkiem lub skreślić niepotrzebne słowa, tak aby powstał wiersz lub zupełnie inne zdanie. Pozostałą część kartki możemy fantazyjnie zakolorować.

Czytamy na głos powstałe w ten sposób wiersze.

Ćwiczenie nie należy do najłatwiejszych, ale jest bardzo twórcze.

Drugą opcją jest powycinanie z kolorowych gazet dużych liter o różnorodnym kroju czcionki i układanie z nich wyrazów, np. własnych imion.

ODDECHOWE

4. Relaksacja

Dzieci kładą się na plecach na dywanie, zamykają oczy. Nauczyciel spokojnym głosem opowiada, a Dzieci wczuwają się w opowieść. Mogą otrzymać kocyki, aby nie było im zimno.

Przykład:

Leżę na dywanie, jest mi przyjemnie. Moje ciało jest spokojne. Czuję, jak mój brzuch unosi się na wdechu i opada na wydechu. Powietrze, które wdycham, odżywia całe moje ciało. Czuję, jak moja prawa noga robi się ciężka. Moja pięta dotyka podłogi, łydka rozluźnia się i leży ciężko na podłodze, moje kolano rozluźnia się, udo opada odprężone na dywan. (następnie druga noga i po kolei każda ręka). Moje plecy przylegają do dywanu. Oddycham spokojnie - głęboki wdech i wydech. Rozluźniają się ramiona i szyja. Głowa rozluźnia się i może przechylić się na bok. Moje policzki rozluźniają się, tak samo powieki. Czuję, jak ciepło krąży po moim ciele. Wypełnia mnie poczucie szczęścia.

Po chwili relaksacji należy powoli wyprowadzać Dzieci z tego stanu, np. powoli zaczynam ruszać palcami u stóp i dłoni. Napinam na moment łydki, uda, ramiona. Wyginam na boki kręgosłup. Na wdechu rozciągam całe ciało, na wydechu rozluźniam (powtórzyć kilka razy). Moje ciało przewraca się na bok. Ręka i noga, które są na górze, zginają się i podpierają ciało. Podpieram się ręką coraz wyżej, aż usiądę. Siedząc, ponownie rozciągam się, podnosząc ręce ku górze, wyginam plecy. Jestem gotowy, by wstać.

TWÓRCZE/ POBUDZAJĄCE ZMYŚLY/ ROZWÓJ SŁOWNICTWA

6. Czytamy rękami str. 17

Materiały:

- pudełko z dwoma otworami na dłonie (może być otwarte lub lekko zaśnieżone np. ściereczką po stronie przeciwnej do otworów na dłonie)
- naturalne materiały, np. szyszka, kamień, patyk, suchy kwiat, duży liść, owoce, warzywa

Wstęp str. 16

Pytamy Dzieci - Jak myślicie, jakie w dotyku mogą być dary natury? Czy wszystko, co daje nam Ziemia, jest takie samo?

Jakie mamy zmysły? Którymi zmysłami możemy poznawać naturę?

W tej zabawie skupimy się na dotyku. Aby zmysł wzroku nam nie przeszkadzał, w tej zabawie, ukryjemy przed naszymi oczami rzeczy, które doskonale znamy z widzenia. Sprawdźmy, jak „widzą” te rzeczy nasze dłonie?

Do pudełka wkładamy jeden z przedmiotów tak, aby wybrane Dziecko go nie widziało. Dziecko wkłada ręce w otwory, dotyka przedmiotu i stara się znaleźć jak najwięcej określeń na opisanie jaki ten przedmiot jest, np. zimny, miękki, długi, szorstki itp. Nawet jeśli zgadnie, co trzyma w rękach - nie zdradza tego. Na podstawie jego opisu pozostałe Dzieci próbują odgadnąć zagadkę.

Dzieci uczą się przede wszystkim przez doświadczanie konkretnych przedmiotów. Nie nauczą się, jakie te przedmioty są, tylko z książek lub telewizji, które oferują jedynie płaskie obrazy.

To ćwiczenie rozwija jedną z cech twórczego myślenia - abstrahowanie. Dzieci opisują te cechy, które da się określić dotykiem, pomijając np. kolor, zapach, smak.

Słowa wypowiedziane przez jedno Dziecko rozbudzają wyobraźnię pozostałych, aby mogły odgadnąć, o jaką rzecz chodzi.

RUCHOWA

7. Jak Natura nas dotyka?

W poprzednim ćwiczeniu dotykaliśmy darów natury. To my dotykaliśmy tych wszystkich przedmiotów. A czy Ziemia/Natura też może nas dotykać? W jaki sposób? - nakierujemy Dzieci na żywioły i zjawiska pogodowe.

Ustawcie się na dywanie i pokażcie mi, jak się poruszamy, gdy natura dotyka nas silnym wiatrem.

Ustawcie się jeden za drugim i pokażcie na plecach osoby z przodu, jak natura dotyka nas delikatnym deszczem (Dzieci stukają paluszkami), albo ulewą.

Pokażcie mi, jak zamieniacie się w płatki śniegu wirujące na wietrze.

Położcie się i pokażcie, jak toczy się lawina/ jak faluje morze.
Ułóżcie się na plecach w kręgu i unieście nogi. Jesteście ogniskiem, a Wasze nogi to płomień. Najpierw są małe, potem coraz większe. Gdy wieje wiatr, ogień staje się większy (wachlujemy kocem), a gdy pada deszcz - gaśnie (przykrywamy nogi Dzieci kocem)

Możemy zapytać Dzieci o ich pomysły - jak pokazać żywioły lub zjawiska pogodowe

TWÓRCZE / AKTORSKIE

8. Dialog z Matką Ziemią str. 7

Materiały:

- rysunek kuli ziemskiej lub globus
- zabawkowy mikrofon

Wstęp str. 6

Za chwilę będziemy mieć niezwykłą okazję, aby jako reporterzy przeprowadzić wywiad z Ziemią. Pomyślcie - o co chcielibyście ją zapytać? Kulturowo będzie zacząć od pytania - „Jak się dziś czujesz pani Ziemi?”

Przykładowe pytania:

- co Cię cieszy?
- co Cię martwi?
- co lubisz?
- czego nie lubisz?
- jak można Ci pomóc?
- co jest dla Ciebie ważne?

Nauczyciel wciela się w rolę Ziemi. Dzieci zadają pytania - mówi ten, kto ma mikrofon w dłoni. Ziemia może opowiadać o klimacie, zanieczyszczeniu. O pięknych i niezwykłych miejscach.

PODSUMOWANIE

9. Jakie marzenia ma Ziemia?

Wysłuchaliśmy przed chwilą wywiadu z Matką Ziemią. Pamiętacie, o czym mówiła?

Jakie usłyszeliśmy zmartwienia? Jak myślicie, o czym w takim razie marzy Ziemia? Jak moglibyśmy zrealizować jej marzenia

To ćwiczenie może być rozmową podsumowującą wywiad lub Dzieci mogą stworzyć rysunki, plakaty - na połowie kartki rysują marzenie Ziemi, np. więcej lasów, a na drugiej połowie - jak je zrealizować, np. sadzenie drzewek.

Inne przykłady

- mniej śmieci na Ziemi - segregacja odpadów
- morza wolne od plastiku - wyprodukowanie przedmiotów z innych materiałów niż plastik

Żyć
bez
granic

